

การบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร

Procurement Administration of Tambon Administrative Organizations in Mahachanachai District of Yasothon Province

ศุภาพิชญ์ จันทร์ศิริ, กิตติมา จึงสุวดี*

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร และเพื่อเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร นักบริหาร พนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จำนวน 127 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t และการทดสอบค่า F ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 20-40 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี ตำแหน่งพนักงานส่วนตำบล และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 6-10 ปี

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการปฏิบัติงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ตามความคิดเห็นของบุคลากรโดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานพัสดุทั้ง 3 ด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการควบคุมพัสดุ ($\bar{X} = 3.57$) ด้านการจัดหาพัสดุ ($\bar{X} = 3.44$) ด้านการจำหน่ายพัสดุ ($\bar{X} = 3.38$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการปฏิบัติงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร พบว่า ผู้บริหาร นักบริหาร พนักงานส่วนตำบล ที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีการปฏิบัติงานพัสดุ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานพัสดุ, องค์การบริหารส่วนตำบล

ABSTRACT

The research aimed to study and compare the procurement administration of Tambon Administrative Organizations in Mahachanachai district of Yasothon province as classified by gender, age, educational levels, positions and working experience of the subjects. The samples in the research were administrators, and employees of the local administrative organizations in the study totaling 127. They were obtained by a proportionate stratified sampling. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test. The majority of the samples were females, aged between 20-40 years, having a university degree, with between 6-10 years working experience.

*ที่ปรึกษาหลัก

The research findings were as follows:

1. The performance in light of procurement administration of Tambon Administrative Organizations under study as perceived by the personnel was moderate ($\bar{X}=3.46$). Considering individual aspects, it was found that the aspects could be shown in a descending order: control ($\bar{X}=3.57$), securement ($\bar{X}=3.44$) and distribution ($\bar{X}=3.38$).

2. The results of a comparison of the opinions on the procurement administration of Tambon Administrative Organizations showed that the administrators and the employees who were different in terms of gender, age, educational levels, positions, and working experience held no different opinions on the procurement administration of the organizations under study.

Keyword: Procurement Administration, Administrative Organizations

บทนำ

การปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลและจัดบริการสาธารณะ มีอิสระในการดำเนินงานการกำหนดให้มีกฎหมายรายได้ท้องถิ่น ซึ่งจะแสดงถึงสถานการณ์การคลังของท้องถิ่นและส่งผลกระทบต่อการกระจายอำนาจทางการคลังท้องถิ่นอย่างชัดเจน มีผลทำให้ท้องถิ่นมีอำนาจตัดสินใจมีอิสระในการจัดหารายได้และใช้จ่ายเงินในการบริหารการเงินการคลังการพัสดุ โดยการกำหนดแผนการใช้จ่ายเงินให้เหมาะสมกับรายได้ และประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉันทน์ชนก นามลี 2553 : 1)

งานพัสดุนี้ถือว่าเป็นงานที่สำคัญในการบริหารการคลังท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในฐานะที่เป็นงานบริการของงานฝ่ายอื่น ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย การเกิดปัญหาขึ้นมาในการบริหารพัสดุจะมีกระทบต่อการบริหารงานทั้งหมด ดังนั้น ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และมีทักษะในการนำไปปฏิบัติเป็นอย่างดี มีความเข้าใจวัตถุประสงค์ขอบข่าย และหลักปฏิบัติต่าง ๆ ให้เข้าใจชัดเจน ต้องศึกษาระเบียบ กฎหมายที่ใช้อยู่ให้ละเอียดรอบคอบจนสามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับสภาพการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้ประสบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 ตามที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่น มีภารกิจบริหารงานคลังครอบคลุมหลายด้าน นับตั้งแต่การจัดหารายได้ การงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบพัสดุ การเบิกจ่ายเงิน การบัญชี ตลอดจนการจัดทำเอกสารรายงานต่าง ๆ ที่กำหนด ทำให้การปฏิบัติงานด้านการคลัง เป็นไปอย่างไม่ถูกต้องเกิดข้อบกพร่องผิดพลาด จึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาสภาพการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านการจัดหา ด้านการควบคุม และด้านการจำหน่ายพัสดุ เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

สมมติฐานการวิจัย

บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานบริหารงานพัสดุ ด้านการจัดหา ด้านการควบคุม และด้านการจำหน่าย แตกต่างกันไป

วิธีการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร นักบริหาร พนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จำนวน 187 คน (สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดยโสธร 2556: 3)

กลุ่มตัวอย่างได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan ได้จำนวน 127 คน (ทองใบสุทธารี 2548 : 140) โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน มีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สังกัด

ลำดับ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	องค์การบริหารส่วนตำบลฟ้าหยาด	17	11
2	องค์การบริหารส่วนตำบลปากเรือ	21	14
3	องค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์	18	12
4	องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเมือง	19	13
5	องค์การบริหารส่วนตำบลโนนทราย	15	10
6	องค์การบริหารส่วนตำบลผือฮี	16	11
7	องค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง	22	15
8	องค์การบริหารส่วนตำบลบึงแก	20	14
9	องค์การบริหารส่วนตำบลม่วง	20	14
10	องค์การบริหารส่วนตำบลสงยาง	19	13
รวม		187	127

ที่มา: สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดยโสธร 2556: 3

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาทำการจัดสร้างขึ้นเองตามกรอบแนวคิดของการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร นักบริหาร พนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการ (Check list) เติมข้อความลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของ Likert (Rating scale) ซึ่งผู้ศึกษา จำแนกปัจจัย

ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดหาพัสดุ ด้านการควบคุมพัสดุ และด้านการจำหน่ายพัสดุ (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 : 1-55) แบบสอบถามแต่ละข้อ มีตัวเลือก 5 ระดับ คือ มีระดับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานการบริหารงานพัสดุ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยทำการเก็บข้อมูลจากบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาไว้ โดยทำการเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร นักบริหาร พนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร เพื่อทำการทดลองใช้เครื่องมือไว้จำนวน 50 คน โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนจำนวน 127 ฉบับ แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จทางคอมพิวเตอร์ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ค่าความถี่ (Frequency) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. วิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของความคิดเห็น ซึ่งกำหนดเกณฑ์และความหมายของค่าเฉลี่ยไว้ดังนี้
4. การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบค่า t เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างตัวแปรหนึ่งคู่
5. การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบค่า F เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างตัวแปรตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร สรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมดจำนวน 127 คน ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 65.4 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 64.6 วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 70.9 ส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งพนักงานส่วนตำบล คิดเป็นร้อยละ 64.6 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 62.2

2. บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ตามกระบวนการบริหารงานพัสดุ 3 ด้าน คือ ด้านการจัดหาพัสดุ ด้านการควบคุมพัสดุ และด้านการจำหน่ายพัสดุ สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านการจัดหาพัสดุพบว่า มีการปฏิบัติต่อสภาพการปฏิบัติงานพัสดุในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) สภาพการปฏิบัติงานที่มีการปฏิบัติมาก 5 อันดับแรก คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุทุกครั้งที่มีการดำเนินการพัสดุ ($\bar{X} = 4.61$) มีการจัดทำสัญญาและหลักประกันสัญญาในการสอบราคาจ้าง ($\bar{X} = 4.31$) มีการจัดหาพัสดุโดยวิธีตกลงราคา ($\bar{X} = 4.26$) มีการตรวจสอบวงเงินงบประมาณก่อนการจัดหาพัสดุ ($\bar{X} = 4.23$) และมีการจัดทำแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 4.21$)

2.2 ด้านการควบคุมพัสดุ พบว่า มีการปฏิบัติต่อสภาพการปฏิบัติงานพัสดุในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) สภาพการปฏิบัติงานที่มีการปฏิบัติมาก 5 อันดับแรก คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการตรวจสอบพัสดุประจำปี ($\bar{X} = 4.33$) กรรมการตรวจรับพัสดุได้ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของทางราชการเป็นหลัก ($\bar{X} = 4.08$) ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่พัสดุ ปฏิบัติงานตามระเบียบพัสดุ ด้านควบคุมพัสดุ ด้วยความเข้าใจและทำงานเป็นระบบ ถูกต้อง ($\bar{X} = 3.94$) มีการดำเนินการพัสดุด้านการควบคุม ให้ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุฯ ($\bar{X} = 3.91$) และคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปี มีความรู้ความเข้าใจในการตรวจสอบพัสดุและปฏิบัติหน้าที่ได้ถูกต้องตามระเบียบพัสดุ ($\bar{X} = 3.86$)

2.3 ด้านการจำหน่ายพัสดุ พบว่า มีการปฏิบัติต่อสภาพการปฏิบัติงานพัสดุในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) สภาพการปฏิบัติงานที่มีการปฏิบัติมาก 5 อันดับแรก คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจำหน่ายพัสดุ ($\bar{X} = 4.00$) การจำหน่ายพัสดุถูกต้องและเป็นไปตามระเบียบ ($\bar{X} = 3.93$) มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงก่อนการดำเนินการจำหน่ายพัสดุ ($\bar{X} = 3.85$) การจำหน่ายพัสดุแต่ละครั้ง ได้รายงานกระทรวงการคลังและสำนักตรวจเงินแผ่นดิน ($\bar{X} = 3.81$) และพัสดุ ครุภัณฑ์ ที่เสื่อมสภาพใช้งานไม่ได้หรือสูญหายมีการดำเนินการแทงจ่ายออกจากบัญชีตามระเบียบพัสดุฯ ($\bar{X} = 3.77$)

3. การเปรียบเทียบมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผลการเปรียบเทียบดังนี้

3.1 การเปรียบเทียบมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จำแนกตามเพศโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 การเปรียบเทียบมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จำแนกตามอายุโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.3 การเปรียบเทียบมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.4 การเปรียบเทียบมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จำแนกตามตำแหน่งงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.5 การเปรียบเทียบมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยทำให้ทราบจากการศึกษาการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร สรุปผลได้ดังนี้ ทั้ง 3 ด้าน คือ การจัดหาพัสดุ การควบคุมพัสดุ และการจำหน่ายพัสดุ ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพการปฏิบัติงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร คือ ด้านการจัดหาพัสดุ ด้านการควบคุมพัสดุ ด้านการจำหน่ายพัสดุ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากระดับของการปฏิบัติมากไปหาน้อย คือ ด้านการควบคุม ด้านการจัดหาพัสดุ และด้านการจำหน่ายพัสดุ เมื่อพิจารณาพบว่าตัวแปรที่มีความสำคัญต่อสภาพการปฏิบัติงานพัสดุในประเด็นต่างๆ ที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1.1 ด้านการจัดหาพัสดุ ผลการวิจัย พบว่า ภาพรวมระดับของการปฏิบัติด้านการจัดหาพัสดุอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุทุกครั้งที่มีการดำเนินการพัสดุ ($\bar{X} = 4.61$) มีการจัดทำสัญญาและหลักประกันสัญญาในการสอบราคาจ้าง ($\bar{X} = 4.31$) มีการจัดหาพัสดุโดยวิธีตกลงราคา ($\bar{X} = 4.26$) มีการตรวจสอบวงเงินงบประมาณก่อนการจัดหาพัสดุ ($\bar{X} = 4.23$) และมีการจัดทำแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 4.21$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินการจัดหาพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบริหารงานด้านงบประมาณ ควบคุมกำกับ ดูแล การบริหารงานด้านพัสดุทั้งหมด และมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่พัสดุรับผิดชอบในการจัดหาพัสดุ โดยการจัดซื้อจัดจ้างดำเนินการตามระเบียบฯ ข้อกำหนดทุกขั้นตอนหลักเกณฑ์และแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินการจัดหาพัสดุให้ถูกต้องก่อนดำเนินการในขั้นตอนต่อไป ซึ่งการปฏิบัติงานพัสดุด้านการจัดหาต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งสอดคล้องกับสิทธิศักดิ์ ชำปฏี (2541 : 130-131) ได้ทำการวิจัยศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า ด้านการจัดหาพัสดุ การเก็บรักษาพัสดุและการจำหน่ายพัสดุในสภาพปัจจุบันมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนงานวิจัยของ รัตนา เพ็ชรระ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานพัสดุโรงเรียนวัดประชาบำรุง สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพการบริหารงานพัสดุโรงเรียนวัดประชาบำรุง สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนงานวิจัยของ รัชณี บุตรชัย (2547 : 135-137) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ของโรงเรียนที่เปิดสอนถึงช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 2 พบว่า ระดับการปฏิบัติงานพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ของโรงเรียนที่เปิดสอนถึงช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านการควบคุมพัสดุ ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมระดับของการปฏิบัติด้านการควบคุมพัสดุอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการตรวจสอบพัสดุประจำปี ($\bar{X} = 4.33$) กรรมการตรวจรับพัสดุได้ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของทางราชการเป็นหลัก ($\bar{X} = 4.08$) ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่พัสดุ ปฏิบัติงานตามระเบียบพัสดุ ด้านควบคุมพัสดุ ด้วยความเข้าใจและทำงานเป็นระบบ ถูกต้อง ($\bar{X} = 3.94$) มีการดำเนินการพัสดุด้านการควบคุม ให้ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ ($\bar{X} = 3.91$) และคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปี และมีความรู้ความเข้าใจในการตรวจสอบพัสดุและปฏิบัติหน้าที่ได้ถูกต้องตามระเบียบพัสดุ ($\bar{X} = 3.86$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีแนวทางการปฏิบัติงานพัสดุที่ชัดเจน มีการติดตามและการนิเทศจากท้องถิ่นจังหวัดอย่างต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่พัสดุมีความรู้ความเข้าใจ สามารถดำเนินงานการควบคุมพัสดุได้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน ทั้งด้านการลงทะเบียนพัสดุ การบำรุงรักษาพัสดุ และการตรวจสอบพัสดุ การตรวจสอบพัสดุ เจ้าหน้าที่พัสดุมีความตระหนักถึงความสำคัญในการควบคุมพัสดุดุริฎกษัตริย์เสียมสภาจำเป็น ต้องบำรุงรักษาก่อนได้รับการทดแทนจึงเกิดความคุ้มค่าการใช้งานและมีหนังสือคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค (กวพ.) 0408.4/ว 129 เรื่องการลงทะเบียนควบคุมพัสดุของทางราชการให้ส่วนราชการถือปฏิบัติในการลงทะเบียนควบคุมพัสดุและลงทะเบียนครุภัณฑ์ของทางราชการในการถือปฏิบัติทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีแนวทางการปฏิบัติงานพัสดุที่ชัดเจน มีการติดตามและการนิเทศจากท้องถิ่นจังหวัดอย่างต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่พัสดุมีความรู้ความเข้าใจ สามารถดำเนินงานการควบคุมพัสดุได้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน ทั้งด้านการลงทะเบียนพัสดุ การบำรุงรักษาพัสดุ และการตรวจสอบพัสดุ เจ้าหน้าที่พัสดุมีความตระหนักถึงความสำคัญในการควบคุมพัสดุดุริฎกษัตริย์เสียมสภาจำเป็นต้องบำรุงรักษาก่อนได้รับการทดแทนจึงเกิดความคุ้มค่าการใช้งาน และมีหนังสือคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค

(กวพ.) 0408.4/ว 129 เรื่องการลงทะเบียนควบคุมพัสดุของทางราชการให้ส่วนราชการถือปฏิบัติในการลงบัญชีควบคุมวัสดุและลงทะเบียนครุภัณฑ์ของทางราชการในการถือปฏิบัติ ไม่สอดคล้องกับ นุชา อินทรสุต (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานพัสดุในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย พบว่าปัญหาการบริหารงานพัสดุในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมมีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการกำหนดความต้องการ ด้านการวางแผน ด้านระเบียบและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุ ยกเว้นปัญหาการบริหารงานพัสดุในด้านการจัดหา ด้านการเบิกจ่าย และด้านการจำหน่ายพัสดุ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1.3 ด้านการจำหน่ายพัสดุ ผลการวิจัย พบว่า ภาพรวมระดับของการปฏิบัติด้านการควบคุมพัสดุอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจำหน่ายพัสดุ ($\bar{X} = 4.00$) การจำหน่ายพัสดุถูกต้องและเป็นไปตามระเบียบ ($\bar{X} = 3.93$) มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงก่อนการดำเนินการจำหน่ายพัสดุ ($\bar{X} = 3.85$) การจำหน่ายพัสดุแต่ละครั้ง ได้รายงานกระทรวงการคลังและสำนักตรวจเงินแผ่นดิน ($\bar{X} = 3.81$) และพัสดุ ครุภัณฑ์ ที่เสื่อมสภาพใช้งานไม่ได้หรือสูญหายมีการดำเนินการทางจ่ายออกจากบัญชีตามระเบียบพัสดุฯ ($\bar{X} = 3.77$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการปฏิบัติงานพัสดุ แม้ว่าจะจะเป็นกระบวนการบริหารที่จะต้องดำเนินการให้อยู่ในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการแต่ในระเบียบ หนังสือแจ้งทางราชการได้กำหนด ขอบเขต อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานไว้ชัดเจน ซึ่งผู้บริหาร นักบริหาร พนักงานส่วนตำบลจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารงานพัสดุอยู่ตลอดเวลาจึงจะสามารถ กำกับ ควบคุม ติดตาม ดูแลให้การปฏิบัติงานพัสดุดำเนินไปอย่างถูกต้องตามระเบียบ และสามารถสนับสนุนและส่งเสริมให้งานฝ่ายอื่น ๆ ดำเนินไปให้บรรลุเป้าหมายอย่างประหยัด คุ่มค่าและเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการปฏิบัติงานพัสดุ แม้ว่าจะจะเป็นกระบวนการบริหารที่จะต้องดำเนินการให้อยู่ในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการแต่ในระเบียบ หนังสือแจ้งทางราชการได้กำหนด ขอบเขต อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานไว้ชัดเจน ซึ่งผู้บริหาร นักบริหาร พนักงานส่วนตำบลจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารงานพัสดุอยู่ตลอดเวลาจึงจะสามารถ กำกับ ควบคุม ติดตาม ดูแลให้การปฏิบัติงานพัสดุดำเนินไปอย่างถูกต้องตามระเบียบ และสามารถสนับสนุนและส่งเสริมให้งานฝ่ายอื่นๆ ดำเนินไปให้บรรลุเป้าหมายอย่างประหยัด คุ่มค่าและเกิดประสิทธิภาพมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับ เสาวนีย์ ปทุมชาติ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษารวบรวมวิเคราะห์ระบบการบริหารพัสดุของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่า ด้านการจำหน่ายส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการจัดหา และด้านการเบิก-จ่ายปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สำหรับความต้องการหรือความคาดหวังในการปฏิบัติงานพัสดุตามความเห็นของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยพัสดุโดยภาพรวม รายด้าน และรายข้อส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการปฏิบัติงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร พบว่า จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการปฏิบัติงานเกี่ยวกับพัสดุเป็นงานที่ต้องปฏิบัติภายใต้กฎระเบียบ หนังสือสั่งการ หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการพัสดุซึ่งเป็นกระบวนการที่บุคลากรต้องดำเนินการตามระเบียบอย่างเคร่งครัด การไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือขั้นตอนอาจจะได้รับโทษทั้งทางอาญา ทางแพ่ง และทางวินัย ดังนั้น จึงต้องมีการศึกษากฎระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 เป็นอย่างดี เพื่อให้มีความแม่นยำและสามารถปฏิบัติงานพัสดุเป็นไปอย่างเรียบร้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการปฏิบัติงานเกี่ยวกับพัสดุเป็นงานที่ต้องปฏิบัติภายใต้กฎระเบียบ หนังสือสั่งการ หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการพัสดุ ซึ่งเป็นกระบวนการที่บุคลากรต้องดำเนินการตามระเบียบอย่างเคร่งครัด การไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือขั้นตอนอาจจะได้รับโทษทั้งทางอาญา ทางแพ่ง และ

ทางวินัย ดังนั้นจึงต้องมีการศึกษาภาวะเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 เป็นอย่างดี เพื่อให้มีความแม่นยำและสามารถปฏิบัติงานพัสดุเป็นไปอย่างเรียบร้อย ซึ่งสอดคล้องกับ วรวิรัตน์ ปานพรม (2550 : 79-81) ได้ทำการวิจัยการศึกษาสภาพและความต้องการในการดำเนินงานด้านพัสดุของมหาวิทยาลัย อุบลราชธานี พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานด้านพัสดุของ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีไม่แตกต่างกัน ส่วนงานวิจัยของธัญพร วันหลัง (2550: 116) ได้ทำการวิจัยสภาพการดำเนินงาน การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตอีสานใต้ พบว่า ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุที่มีวุฒิการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานในการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุไม่แตกต่างกัน ส่วนงานวิจัยของ ระพีพรรณ ชื่นสุนทร (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีต่อปัญหาการบริหาร งานพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้าน จำแนกตาม สถานภาพ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงานไม่แตกต่างกัน ส่วนงานวิจัยของ อนุชา กัลยา (2547 : 81) ได้ทำการ วิจัยการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี พบว่า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่พัสดุ มีประสบการณ์ต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุด้านการจัดหา การแจกจ่ายและการควบคุม การบำรุงรักษา การจำหน่าย ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะสำหรับการบริหารงานพัสดุ ซึ่งสามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนา งานการบริหารงานพัสดุให้ดียิ่งขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ควรปรับปรุงการ บริหารงานพัสดุ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ด้านการจัดหา ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขในประเด็นที่ผลการวิจัยค้นพบให้ดีขึ้น ประกอบด้วย มีการจัดหา พัสดุโดยวิธีประกวดราคา มีการจ้างออกแบบและควบคุมงาน การจัดหาพัสดุโดยวิธีการจัดทำเอง มีการจัดหาพัสดุโดยวิธี พิเศษ และมีการจัดหาพัสดุโดยวิธีการพิเศษ เพื่อประโยชน์ในการใช้ดุลยพินิจของหน่วยงานที่จัดหาพัสดุในการดำเนินการ จัดซื้อหรือจัดจ้าง กรณีที่ต้องพิจารณาจากความเร่งด่วนในการจัดหาโดยวิธีที่อยู่ในเกณฑ์ได้รับยกเว้น

1.2 ด้านการควบคุม ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขในประเด็นที่ผลการวิจัยค้นพบให้ดีขึ้น ประกอบด้วย มีห้องเก็บ วัสดุ ครุภัณฑ์ที่เป็นเอกเทศ เพียงพอและเหมาะสม มีการยืมพัสดุจากหน่วยงานอื่นมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล และ มีการตรวจสอบสภาพของวัสดุ ครุภัณฑ์ในแต่ละฝ่ายเป็นระยะ (เช่น ทุก 3 เดือน, 6 เดือน) เพื่อประโยชน์ในการควบคุม รายการทรัพย์สินของทางราชการโดยไม่ต้องคำนวณค่าเสื่อมราคาประจำปี และเก็บรักษาพัสดุให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัย ให้ครบถ้วนถูกต้องตรงตามบัญชีหรือทะเบียน

1.3 ด้านการจำหน่าย ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขในประเด็นที่ผลการวิจัยค้นพบให้ดีขึ้น ประกอบด้วย พัสดุที่ ชำรุดเสื่อมคุณภาพหรือสูญหายไปก่อนการจำหน่ายออกจากทะเบียน ได้ดำเนินการหาตัวผู้รับผิดชอบทางแพ่งตามระเบียบ มีการโอนครุภัณฑ์ที่เสื่อมสภาพหรือล้าสมัยให้หน่วยงานอื่นที่ยื่นความประสงค์ขอใช้ และมีการแลกเปลี่ยนพัสดุกับหน่วยงาน ราชการอื่น เพื่อให้ส่วนราชการได้มีข้อมูลด้านทรัพย์สินประเภทที่ใช้ประโยชน์ในการบริหารการจัดการตามบทบาทภารกิจ ของหน่วยงาน พัสดุใดหมดความจำเป็นหรือหากใช้ในราชการต่อไปจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก ให้เจ้าหน้าที่พัสดุเสนอ รายงานต่อผู้บริหารเพื่อพิจารณาสั่งให้ดำเนินการตามวิธีการขาย แลกเปลี่ยน โอน และแปรสภาพหรือทำลายตามวิธีการ

อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ในกรณีที่พักสูญหายไปโดยไม่ปรากฏตัวผู้รับผิดชอบหรือมีตัวผู้รับผิดชอบแต่ไม่สามารถขอใช้ตามหลักเกณฑ์เรื่องความรับผิดชอบทางแพ่งได้ให้จำหน่ายพัสดุนั้นเป็นสูญ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาแนวทางในการพัฒนากระบวนการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร

2.2 ศึกษาสภาพการบริหารงานพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอื่น

2.3 ควรทำการศึกษาวิจัยโดยใช้แนวคิดทฤษฎีการบริหารจัดการอื่น เพื่อนำผลที่ศึกษาได้มาใช้ประโยชน์ร่วมกัน

เอกสารอ้างอิง

- ฉันทชนก นามลี. (2553). การศึกษาการบริหารจัดการพัสดุของเทศบาลเมืองกันทรลักษ์ อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทองใบ สุดซารี. (2548). การวิจัยธุรกิจ: ปฏิบัติการวิจัยนอกเหนือตำรา. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ท้องถิ่นจังหวัดยโสธร, สำนักงาน. (2556). ข้อมูลจำนวนบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปี พ.ศ. 2555. ยโสธร: กลุ่มงานมาตรฐานบริหารงานบุคลากรส่วนท้องถิ่น. สำนักงานพัฒนาท้องถิ่นจังหวัด.
- นุชา อินทรสุด. (2543). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานพัสดุในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ระพีพรรณ ชื่นสุนทร. (2540). การบริหารงานพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัชนี บุตรชัย. (2547). การบริหารงานพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ของโรงเรียนที่เปิดสอนถึงช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 และ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รัตนา เพ็ชระ. (2553). สภาพและปัญหาการบริหารงานพัสดุโรงเรียนวัดประชาบำรุง สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- วรรัตน์ ปานพรม. (2550). การศึกษาสภาพและความต้องการในการดำเนินงานด้านพัสดุของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สิทธิศักดิ์ ชำปฏี. (2541). ภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เสาวนีย์ ปทุมชาติ. (2549). การวิเคราะห์ระบบการบริหารพัสดุของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- อนุชา กัลยา. (2547). การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.